



УКРАЇНА
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСНА РАДА
Сьоме демократичне скликання
(Двадцять сьома сесія)

РІШЕННЯ

від _____ № _____

м. Івано-Франківськ

**Про стан і готовність системи
цивільного захисту до дій у разі
виникнення надзвичайних
ситуацій воєнного характеру**

Відповідно до статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Кодексу цивільного захисту України та рішення обласної ради від 21.12.2018. № 1039-26/2018 «Про план роботи обласної ради сьомого демократичного скликання на 2019 рік», обласна рада

вирішила:

1. Інформацію начальника управління з питань цивільного захисту обласної державної адміністрації В. Стебницького про стан і готовність системи цивільного захисту до дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій воєнного характеру взяти до уваги (додається).

2. Рекомендувати обласній та районним державним адміністраціям, головам районних рад, виконавчим комітетам міських рад міст обласного значення та рад об'єднаних територіальних громад постійно тримати на контролі питання готовності системи цивільного захисту до ефективних дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій.

3. Контроль за виконанням рішення покласти на першого заступника голови обласної ради В. Гладія та постійну комісію обласної ради з питань соціально-економічного розвитку, управління комунальною власністю, розвитку малого і середнього бізнесу (О. Дзеса).

Голова обласної ради

Олександр Сич

Інформація

про стані готовність системи цивільного захисту до дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій воєнного характеру

Відповідно до Кодексу цивільного захисту України, цивільний захист - це функція держави, спрямована на захист населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій шляхом запобігання таким ситуаціям, ліквідації їх наслідків і надання допомоги постраждалим у мирний час та в особливий період.

Цивільний захист забезпечується суб'єктами, уповноваженими захищати населення, території, навколишнє природне середовище і майно у мирний час, а також в особливий період - у межах реалізації заходів держави щодо оборони України.

Основними завданнями системи цивільного захисту є:

- забезпечення готовності органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підпорядкованих їм сил і засобів до дій, спрямованих на запобігання і реагування на надзвичайні ситуації;

- забезпечення реалізації заходів щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій;

- створення, раціональне збереження і використання резерву матеріальних та фінансових ресурсів, необхідних для запобігання і реагування на надзвичайні ситуації;

- оповіщення населення про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій, своєчасне та достовірне інформування про фактичну обстановку і вжиті заходи;

- захист населення у разі виникнення надзвичайних ситуацій;

- підготовка органів управління та населення щодо умілих дій в разі загрози та виникнення надзвичайних ситуацій;

- проведення рятувальних та інших невідкладних робіт щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, організація життєзабезпечення постраждалого населення.

Особлива увага вирішенню завдань цивільного захисту приділяється державою на сучасному етапі.

Складна соціально-політична ситуація на Сході нашої держави безумовно накладає особливі умови функціонування всієї системи цивільного захисту держави загалом, та нашої обласної територіальної підсистеми цивільного захисту зокрема.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 26.01.2015 р. № 47-р «Про встановлення режимів підвищеної готовності та надзвичайної ситуації» режим надзвичайної ситуації було встановлено у Донецькій та Луганській областях. В усіх інших областях України, в тому числі і нашій області, було введено режим підвищеної готовності.

Наказом начальника цивільного захисту області - голови облдержадміністрації О. Гончарука № 1 від 27.01.2015 р. «Про переведення

територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту в режим роботи підвищеної готовності» керівникам структурних підрозділів облдержадміністрації, обласних управлінь, регіональних служб цивільного захисту, стратегічно важливих підприємств, установ, організацій були визначені відповідні завдання для виконання заходів режиму підвищеної готовності.

З урахуванням вимог розпорядження Кабінету Міністрів України «Про встановлення режимів підвищеної готовності та надзвичайної ситуації», Положення про єдину державну систему цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 року № 11 в області проводяться наступні заходи:

- періодично здійснюються перевірки регіональної та місцевих систем централізованого оповіщення органів управління та населення щодо загроз виникнення надзвичайних ситуацій;

- посилено спостереження та контроль за гідрометеорологічною обстановкою на території області.

- органом державного нагляду (контролю) з питань цивільного захисту області проводяться перевірки потенційно небезпечних об'єктів, об'єктів підвищеної небезпеки щодо додержання та виконання вимог законодавства у сферах техногенної безпеки;

- уточнено план реагування на характерні для області надзвичайні ситуації;

- уточнено склад регіональних та місцевих тимчасових органів з питань евакуації;

- продовжується робота щодо підготовки наявного фонду захисних споруд цивільного захисту до використання за призначенням;

- створені регіональний і місцеві матеріальні резерви для запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

- проводиться робота щодо готовності наявних сил та засобів територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту до дій при виникненні надзвичайних ситуацій.

Наказом начальника цивільного захисту області-голови облдержадміністрації О. Гончарука № 2 від 27.01.2015 р. «Про створення обласної мобільної оперативної групи реагування на надзвичайні ситуації» з метою здійснення організаційно-управлінських функцій в зоні можливої надзвичайної ситуації було утворено відповідну мобільну оперативну групу.

Крім того, у районах та містах області створено 24 мобільних оперативних групи реагування на надзвичайні ситуації із загальною чисельністю 722 особи та 268 одиниць спеціальної техніки.

Визначено час збору зазначених груп: в робочий час – до 1 год., в неробочий час – до 1 год. 30 хв., а також порядок прибуття з робочими екіпажами (розрахунками) і технікою, забезпеченою повною заправкою пально-мастильними матеріалами. Щорічно, відповідно до затвердженого

графіку, здійснюється перевірка їх готовності до виконання завдань за призначенням.

Розпорядженням облдержадміністрації від 27.01.2015 р. № 25 «Про створення оперативного штабу» в області створено та під головуванням голови облдержадміністрації проводиться засідання обласного оперативного штабу з координації дій та реалізації заходів, спрямованих на попередження і протидію можливим загрозам інтересам держави, життю та здоров'ю громадян.

Слід зауважити, що існуючі на цей час у державі соціально-політичні умови зобов'язують органи цивільного захисту бути готовими до виконання в межах повноважень законів України «Про правовий режим надзвичайного стану» та «Про правовий режим воєнного стану».

Порядок дій органів управління та сил цивільного захисту при виникненні надзвичайних ситуацій воєнного характеру передбачені Планом цивільного захисту області на особливий період, у якому календарними планами визначені конкретні завдання відповідальним виконавцям.

Особлива роль у цих діях належить спеціалізованим службам цивільного захисту, яких у області а також у районах та містах обласного значення утворено по 12 у відповідності до чинних нормативно-правових документів.

Управління цивільного захисту обласної державної адміністрації, як організаційна структура у цьому напрямку веде постійну роботу з керівним складом спеціалізованих служб цивільного захисту регіонального рівня щодо їхньої готовності до дій за призначенням.

Оскільки, можливі надзвичайні ситуації воєнного характеру вимагатимуть оперативного вирішення у складних умовах питань щодо надання додаткових медичних послуг, комунальних послуг, забезпечення питною водою, харчуванням, матеріального, інженерного, транспортного, технічного та інших видів забезпечення.

Згідно нормативних актів держави, відповідальність за ці напрямки роботи покладається на керівників спеціалізованих служб цивільного захисту.

Важливе значення готовності до правильних дій на місцях в умовах особливого періоду та воєнного стану приділяється Державною службою України з надзвичайних ситуацій.

Під загальним керівництвом ДСНС України 4-5 грудня 2018 р Івано-Франківська територіальна підсистема єдиної державної системи цивільного захисту, її районні та міські ланки прийняли участь у штабному тренуванні держави щодо переведення Цивільного захисту області з режиму функціонування в мирний час на режим функціонування в особливий період.

Питання готовності системи цивільного захисту області щодо вирішення завдань пов'язаних з захистом населення та території від

надзвичайних ситуацій природного, техногенного, соціального та воєнного характерів знаходиться під постійним контролем Кабінету Міністрів України та ДСНС України.

Комплексна перевірка, що проводилась ДСНС України в вересні 2017 року щодо виконання вимог законів та інших нормативно-правових актів з питань цивільного захисту, техногенної і пожежної безпеки та діяльності аварійно-рятувальних служб в Івано-Франківській області та контрольна перевірка ДСНС України у листопаді 2018 року щодо усунення недоліків, які були виявлені під час Комплексної перевірки виконання вимог законів та інших нормативно - правових актів з питань цивільного захисту, техногенної і пожежної безпеки в області у 2017 році за висновком комісії ДСНС України показали, що система цивільного захисту області в основному готова до вирішення завдань цивільного захисту, в тому числі до дій при виникненні надзвичайних ситуацій воєнного характеру.

Разом тим, органами управління цивільного захисту області продовжується робота щодо покращення стану цивільного захисту області та його готовності до дій при виникненні надзвичайних ситуацій воєнного характеру.

Особлива увага приділена питанням своєчасного оповіщення керівного складу та інформування населення про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій воєнного характеру.

Враховуючи особливу важливість даного питання постійно проводиться робота з питань удосконалення та підтримання обласної системи централізованого оповіщення в готовності до застосування за призначенням.

Сьогодні всі системи циркулярного виклику органів управління цивільного захисту області переведені на програмно-апаратний комплекс АТРИС, який працює з використанням цифрових технологій і дає можливість здійснювати оповіщення на номери телефонів міських, селищних сільських АТС та мереж стільникового зв'язку.

Враховуючи важливість своєчасного оповіщення керівного складу області про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій воєнного характеру, управлінням з питань цивільного захисту обласної державної адміністрації відпрацьовано та використовується, як варіант, передача СМС-повідомлень пакетно через мобільні телефони шляхом використання послуги масової розсилки від ПрАТ "Київстар", а також використовуються проводові та ефірні радіомережі філії Національної телекомпанії України «Івано-Франківська регіональна дирекція «КАРПАТИ», в тому числі, 40 електросирен, 33 вуличні гучномовці та 10,7 тис. радіоточок.

Крім того, протягом 2017-2018 років виконано ряд організаційно-технічних заходів, що дало можливість залучити до оповіщення населення 12 радіохвиль та 10 телеканалів ефірних студій різної форми власності, а також впроваджено алгоритм залучення гучномовних систем великих

торгових центрів міста Івано-Франківська (Епіцентр, Арсен, Метро, Велес, Велмарт), використання Інтернет-видань (сайт обласної державної адміністрації та десять найпопулярніших в області сайтів).

Певна увага приділяється питанню щодо створення системи оповіщення керівного складу органів управління цивільного захисту об'єднаних територіальних громад та інформуванню населення, що проживає в даних громадах. На даний час, з використанням сучасних технологій, така система створена та функціонує в Білоберізькій ОТГ Верховинського району.

Аналогічні системи рекомендовано обласною державною адміністрацією створити в заново утворених об'єднаних територіальних громадах області. Робота в даному напрямку продовжується.

Як результат, проведені заходи дають можливість оперативно інформувати населення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій природного, техногенного та воєнного характерів.

Разом з тим, на сьогодні є питання щодо стану апаратури обласної системи централізованого оповіщення, яка вичерпала свій ресурс.

Через тривалий термін експлуатації збільшується кількість технічних несправностей. Тому постає актуальним питання термінової реконструкції даної системи оповіщення, і наша держава приділяє цьому питанню особливе значення.

Згідно Плану заходів щодо реалізації Концепції розвитку та технічної модернізації системи централізованого оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11 липня 2018 р. № 488-р, до 2023 року передбачена реконструкція територіальних (обласних) автоматизованих систем централізованого оповіщення.

Для її реалізації є потреба розроблення та затвердження на обласному рівні відповідної програми, яка дасть можливість протягом 2020-2023 років передбачити фінансування, за рахунок коштів місцевих бюджетів, заходів щодо реконструкції територіальної автоматизованої системи централізованого оповіщення.

Крім того, на виконання вимог постанови Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2017 р. № 733 «Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту» обласною державною адміністрацією планується підключення обласної системи централізованого оповіщення до національної телекомунікаційної мережі.

На даний час отримані технічні умови та розробляється кошторис видатків на реалізацію вказаного проекту.

Наряду з виконанням заходів щодо покращення системи оповіщення не залишається без уваги основне завдання цивільного захисту населення від надзвичайних ситуацій воєнного характеру, це укриття населення області в захисних спорудах цивільного захисту.

Відповідно до Кодексу цивільного захисту України захисними спорудами цивільного захисту є інженерні споруди, які призначені для захисту населення від впливу небезпечних факторів, що виникають внаслідок надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів.

Згідно ст. 32 Кодексу цивільного захисту України до захисних споруд цивільного захисту належать сховища та протирадіаційні укриття.

Сховища - герметичні споруди для захисту людей, в яких протягом певного часу створюються умови, що виключають вплив на них небезпечних факторів, які виникають внаслідок надзвичайної ситуації, воєнних (бойових) дій та терористичних актів, а протирадіаційні укриття (ПРУ) - негерметичні споруди для захисту людей, в яких створюються умови, що виключають вплив на них іонізуючого опромінення у разі радіоактивного забруднення місцевості.

Для захисту людей від деяких факторів небезпеки, що виникають внаслідок надзвичайних ситуацій у мирний час, та дії засобів ураження в воєнний період використовуються також найпростіші укриття - фортифікаційні споруди, цокольні, підвальні приміщення, стоянки підземного автотранспорту, підземні пішохідні переходи та інші заглиблені приміщення, що знижують комбіноване ураження людей від небезпечних наслідків надзвичайних ситуацій, а також від дії засобів ураження в воєнний період.

Згідно нормативних актів України укриттю підлягають:

у сховищах цивільного захисту:

працівники найбільшої працюючої зміни суб'єктів господарювання, віднесених до відповідних категорій цивільного захисту та розташованих у зонах можливих значних руйнувань населених пунктів, які продовжують свою діяльність в особливий період;

працівники найбільшої працюючої зміни суб'єктів господарювання, віднесених до категорії особливої важливості цивільного захисту та розташованих за межами зон можливих значних руйнувань населених пунктів, а також працівники чергового персоналу суб'єктів господарювання, які забезпечують життєдіяльність міст, віднесених до відповідних груп цивільного захисту;

у протирадіаційних укриттях:

працівники суб'єктів господарювання, віднесених до першої та другої категорій цивільного захисту та розташованих за межами зон можливих значних руйнувань населених пунктів, які продовжують свою діяльність у воєнний час;

населення міст, не віднесених до груп цивільного захисту, та інших населених пунктів, а також населення, евакуйоване з міст, віднесених до груп цивільного захисту і зон можливих значних руйнувань;

у найпростіших укриттях:

населення міст, віднесених до груп цивільного захисту, яке не підлягає евакуації у безпечне місце, а також інших населених пунктів.

Відповідно до п. 8 ст. 32 Кодексу цивільного захисту України утримання захисних споруд цивільного захисту у готовності до використання за призначенням здійснюється суб'єктами господарювання, на балансі яких вони перебувають за рахунок власних коштів.

В області, відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України та державних будівельних норм, проведено розрахунки укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту.

Згідно розрахунків укриттю підлягають:

у сховищах цивільного захисту – 8,15 тис. осіб та протирадіаційних укриттях (ПРУ) – 243,72 тис. осіб.

На виконання вимог нормативних актів, органи управління цивільного захисту області здійснюють постійний контроль за станом готовності захисних споруд.

За результатами проведених перевірок 83 (10,5%) захисні споруди визнано як «готові», а 577 (72,5%) – «обмежено готові» для укриття.

Загалом придатними для можливого укриття населення в області є 660 (83%) захисних споруди цивільного захисту на 139 тис. осіб.

Разом з тим, на виконання вимог держави з урахуванням соціально-політичної ситуації, для укриття населення в районах та містах області підготовлено додатково 1187 підвальних приміщень у багатоквартирних будинках місткістю близько 213 тис. осіб, які можуть використовуватись в якості найпростіших укриттів, а також 217490 підвальних та інших заглиблених приміщень у приватних садибах, переважно в сільських населених пунктах, загальною місткістю понад 730 тис. осіб.

Всього з урахуванням найпростіших укриттів та підвальних і інших заглиблених приміщень у сільських населених пунктах можна укрити 1млн. 82 тис. осіб (близько 80% всього населення області). У 2015 році цей показник становив всього 923,3 тис. ос. (71%). Робота в даному напрямку продовжується.

Заходи з приведення належний стан захисних споруд, а також наведення порядку у підвальних та інших заглиблених приміщеннях здійснюються у всіх районах та містах обласного значення.

Згідно з вимогами розпорядження Кабінету Міністрів України від 26.11.2008 року № 1473-р «Про підготовку та проведення у 2009-2016 роках технічної інвентаризації захисних споруд цивільного захисту» та доручення Прем'єр-міністра України В. Гройсмана від 15.02.2017 року № 4929/1/1-17 здійснюється технічна інвентаризація захисних споруд цивільного захисту як об'єктів нерухомого майна.

На сьогодні здійснено технічну інвентаризацію 561 захисної споруди цивільного захисту, що складає 71% від їх загальної кількості, в тому числі проінвентаризовано 374 захисні споруди комунальної власності – 83%, що є одними із кращих показників в державі.

З урахуванням вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації» та необхідності доведення до населення міст та районів

інформації про наявні захисні споруди на офіційних веб-сайтах місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування розміщено інформацію щодо місць розташування фонду захисних споруд цивільного захисту та найпростіших укриттів. В разі необхідності здійснюється її уточнення та коригування (наприклад – офіційний сайт м. Івано-Франківська, мешканцям, надзвичайні ситуації, захисні споруди).

В цілому, робота органів управління цивільного захисту області щодо проведення заходів з питань захисту населення області в захисних спорудах при виникненні надзвичайних ситуацій відповідає вимогам нормативних актів держави та сприяє підвищенню готовності всієї системи до дій при виникненні надзвичайних ситуацій воєнного характеру.

Одним із важливих заходів захисту населення є евакуація - організоване виведення чи вивезення із зони надзвичайної ситуації або зони можливого ураження населення. При збройних конфліктах евакуація здійснюється з районів можливих бойових дій у безпечні райони, які визначаються Міністерством оборони України на особливий період. Згідно чинних нормативно-правових актів, наша область віднесена до переліку областей, які прийматимуть евакуйоване населення з інших регіонів.

Подальше загострення військово-політичної ситуації тільки підсилює ймовірності виникнення локальних надзвичайних ситуацій мирного часу (терористичні акти, пожежі, аварії на потенційно-небезпечних об'єктах та інше). Управлінням цивільного захисту облдержадміністрації, підрозділами цивільного захисту на місцях систематично уточнюються плани евакуації. Особлива увага звернута на плануванні евакуації населення трьох населених пунктів Галицького району (села Бовшів, Задністрянськ, Слобідка-Більшівцівська з населенням понад 3 тис. осіб) при можливому прориві греблі Бурштинського водосховища. У листопаді 2017 року за участю представників ДСНС України там проведено масштабне тренування евакуаційних органів із залученням місцевого населення та отримано позитивну оцінку дій.

Згідно з вимогами постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2015 року № 775 «Про затвердження Порядку створення та використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій» в області створений і щорічно поповнюється регіональний матеріальний резерв для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

Загальна вартість матеріальних цінностей, закладених до регіонального матеріального резерву на сьогодні складає 3 млн. 608 тис. гривень.

Протягом 2018 року з регіонального матеріального резерву для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій було виділено для виконання запобіжних заходів та ліквідації наслідків стихії матеріальних цінностей на 516,5 тис. гривень.

Наявність матеріальних цінностей в регіональному матеріальному резерві сприяє підвищенню готовності системи цивільного захисту області до виконання завдань за призначенням.

Крім вищенаведених основних завдань з питань цивільного захисту, над якими працювали органи управління цивільного захисту районів та міст області, а також об'єднаних територіальних громад певна увага також була приділена питанням підготовки органів управління, сил цивільного захисту та населення щодо умілих дій при загрозі та виникненні надзвичайних ситуацій, в тому числі і воєнного характеру.

З цією метою протягом 2018 року:

у навчально-методичному центрі цивільного захисту та безпеки життєдіяльності області пройшли навчання 1304 особи керівного складу та фахівці, на яких поширюється законодавство у сфері цивільного захисту, з них 887 осіб – за державним замовленням, 417 осіб – на договірних засадах;

на об'єктовому рівні проведено 103 комплексні навчання з цивільного захисту, 269 комплексних тренувань, 443 протипожежні тренування.

Для підготовки непрацюючого населення на території районів та міст обласного значення області створено 376 консультаційних пунктів, в тому числі 38 опорних консультаційних пунктів.

Впродовж поточного року в області проводилась просвітницько-інформаційна робота та пропагувались серед населення питання захисту та дій у надзвичайних ситуаціях через засоби масової інформації, виступи в трудових колективах, перед громадськістю, шляхом випуску пам'яток, застережень, правил, листівок тощо. Зокрема, в 2018 році в центральних та місцевих засобах масової інформації організовано виступів: в газетах – 203, на радіо – 984, по телебаченню – 437, в інформагенціях - 213.

Успішне виконання вищенаведених заходів цивільного захисту сприяли підвищенню готовності системи цивільного захисту області до дій при загрозі та виникненні надзвичайних ситуацій, у тому числі і надзвичайних ситуацій воєнного характеру.

Органи управління цивільного захисту області, враховуючи вимоги нормативних актів держави та суспільно-політичну ситуацію, будуть продовжувати активну роботу щодо виконання вимог законів та інших нормативно-правових актів з питань цивільного захисту, техногенної і пожежної безпеки, а також вживати заходів щодо підвищення готовності системи цивільного захисту до дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій воєнного характеру.

**Начальник управління з питань
цивільного захисту
обласної державної адміністрації**



Володимир Стебницький